

ленаўштамп зямлячкі, паэтэс, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Яўгеніі Янішчыц, хаты напоўнілася гасцямі. У вёску Веляніца прыйшлі з віншаваннямі родныя, суседзі, прадстаўнікі мясцовай улады, работнікі культуры, вучні мясцовай школы. Шмат цеплых слоў прагучала ў адрас імянінніцы.

...Складаным, багатым на выпрабаванні, было жыццё гэтай простай сялянскай жанчыны. Першы муж, Іосіф, быў сувязным у партызан. Марыя засталася адна з маленькім сынамі Мішам. Уставала рана, да сонечка, шчыравала па гаспадарцы, у агародзе, бегала ў лес па грыбы... Усяго хапіла маладой удаве ў гады вайны і пасля...

*Мільга за поўнач акно яе,
Удовай не спіца:*

*Машынка стукоча. І мама
пяе,*

*Абшывае сваю Веляніцу:
Каму – за пакосы, каму –
за каняя,
Каму – за шчырае дзякую...*

Прайшоў час. Сустрэла чалавека, па дзёнаму супадзенню Іосіфам звалі. Нараадзіліся дзеткі: Жэні і Віця. Жыць і радавацца б. Але памірае муж. Адна паднімала трах. Малодшым дала адукацию: Жэні стала паэткай, а Віця вучыўся ў Мінску на інжэнера. І зноў бяды: раптоўная смерць маладога, не-жанатага яшчэ Віці. Засталася

У юбілейны дзень – 85 гадоў – Марыі Андрэеўны, маці нашай та-

рухавая, прыветная жанчына... Паважаюць Марыю Андрэеўну аднавяскі. Марыя Пятроўна Козел, суседка, расказвае, што ведае Марыю з 1965 года, калі пасяліліся побач. Яна стала для яе і мамай, і дарадчыцай, і памочніцай, і сябровкой. Ніколі не адмаўляла і па маладосці, калі звярталіся з

не малго абысція без успамінаў пра Жэню. Кацярына Васільеўна, бытая настаўніца рускай мовы, гаворыць пра першыя вершы вельмі стараннай і працавітай дзяўчынкі-пяцілінейніцы. Успамінае, як нея пасля бацькоўскага сходу пакінулі ў класе Марыю Андрэеўну, каб сказаць ёй пра незвычайні талент Жэні. Маці тады сказала мудра: «Да чаго ляжыць яе душа, няхай тым і займаецца».

Вучні Мерчыцкай школы, у якой вучылася Жэні 4 гады, павіншавалі Марыю Андрэеўну, чыталі вершы яе дачкі. Пад час чытання яна не стрымала слёз, усё прыкладвала да вачей блакітную насовачку... Уручылі дзеяці суvenір юбілярцы, які зрабілі на занятах гуртка «Чароўная бісерынка»: восенская дрэўца, з жоўта-залацістымі лісцікамі.

...Прыгожа іграе акардэон. Леанід Пятровіч Тужык і Яўгенія Аляксандраўна Майсеенка, работнікі СДК, віншуюць Марыю Андрэеўну песьнямі. Асабліва хапае за сэрца «Старана мая азёрная» на слова Я. Янішыць...

Слухаем песьню. Успамінаюцца радкі з верша, у якім ласкава і паэтычна называе Жэні сваю маму «ластайкай нястомнай, горлікай нязмераных кlapot, сойкай скрух, пераплёткай жалю, knigaўkай маіх лірочных knig...»

**Алеся САЎЧУК,
вучаніца Мерчыцкай школы.**

«Не, усё-ткі не я: мама Мая – паэтса...»

дачушка, яе надзея і гонар. Але балела матчына сэрца: не склалася сямейнае шчасце дачкі. Старалася яе падтрымліваць лістамі, прасіла весялей глядзець на свет, «халера пабрала б тыя вершы, без іх мо была б шчаслівеj».

Як вытрымала матуліна сэрца туго страшную вестку аб гібелі Жэні! Не хапала слёз, каб выплакаць гора... Кідае ўсё і едзе ў Мінск: там засталіся ўнук Андрэйка. Дапамагла яму скончыць школу, вышэйшую ўстанову, ажаніла, паставіла на ногі. І неяк адчула сябе нятульную ў вялікім горадзе, вярнулася ў сваю хату, да сваёй зямліцы, «дзе знаёмы кожны кусцік і чалавек». Не зламала гора Марыя Андрэеўну. І ў свае 85 год, па-верце, гэта на дзіва прыгожая,

просьбаю, і зараз, ужо ў такім сталым узросце, застаеца Марыя Андрэеўна чулай і разумнай жанчынай.

Суседка Лідзія Антонаўна Саўчук, герайня многіх вершоў Жэні, працавала ўсё жыццё даляркай, была дэпутатам Вярховага Савета. Усё жыццё пражылі з Марыяй побач, у згодзе, стараліся дапамагаць адна адной, без мужоў у працы і адзіноце паднімалі дзяцей. «Цётка Ліда Саўчукова, мне на шчасце колас дай!» Гаваркай жартуюцца і нястомная працаўніца, яна любіла іх сям'ю, радавалася прыезду Жэні з сынам Андрэем, бо бачыла, як расцвітае ў гэты час Марыя. Успамінае, што прыходзіліся Марыі і сена касіць, і дрэвовыя калоцы...

Зразумела, што ў гэты дзень